

Newid i wyliau ysgol yr haf!

Y Pwyllgor Deisebau | 1 Rhagfyr 2020
Petitions Committee | 1 December 2020

Cyfeirnod: RS20/14570

Rhif y ddeiseb: P-05-1049

Teitl y ddeiseb: Newid i wyliau ysgol yr haf!

Geiriad y ddeiseb: Hoffwn gyflwyno cynnig i ostwng y gwyliau 6 wythnos i 4 wythnos, ac ychwanegu'r 2 wythnos at wyliau hanner tymor.

Rwy'n credu efallai mai mis Hydref a mis Mai fyddai'n cynnig y budd mwyaf. Mae gwyliau'r haf wedi bod ers amser hir iawn ar eu ffurf bresennol. Rwy'n credu bod bywyd wedi newid a, phe gallem newid y patrwm hwn nawr, gallai roi cydbwysedd da i ni rhwng gwaith a bywyd. Nid dim ond i staff ysgol - gall rhieni fanteisio ar wyliau rhatach hefyd. Gyda 2 hanner tymor sy'n para am 2 wythnos, bydd yn rhoi mwy o hyblygrwydd a phris gostyngedig ar gyfer y mwyafrif o gyrchfannau. Bydd hefyd yn rhoi cyfle i rieni gynnal gofal plant fforddiadwy am 4 wythnos, yn hytrach na 6 wythnos. Byddai hyn yn rhoi cyfle i bawb rannu hyn drwy'r flwyddyn. Y gobaith yw y byddai hynny'n arwain at lai o straen i bawb a diwedd i ofni gwyliau'r haf.

1. Cefndir

Dywed Adran 32A o Deddf Addysg 2002:

(1) A local authority in Wales must determine the term dates for each community, voluntary controlled or community special school or maintained nursery school in its area.

(2) A governing body of a foundation or voluntary aided school in Wales (a “relevant governing body”) must determine the term dates for its school.

Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu gydweithredu a chydgysylltu â'i gilydd.

Mae adran 32B o Ddeddf 2002 yn nodi y caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo awdurdod lleol yng Nghymru neu gorff llywodraethu perthnasol i bennu unrhyw ddyddiadau tymhorau ar gyfer ysgol a gynhelir yng Nghymru yn ôl yr hyn a bennir yn y cyfeiriad. Rhaid i Weinidogion ymgynghori fel y bo'n briodol cyn rhoi unrhyw gyfarwyddyd.

Mae'r Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru) 2020 (Hydref 2020) yn nodi:

Rhaid i athro a gyflogir yn llawn amser fod ar gael i weithio 195 diwrnod, ac o blith y rhain:

a) Rhaid i 190 o ddiwrnodau fod yn ddiwrnodau pan fydd yn ofynnol i'r athro ddysgu disgyblion a chyflawni dyletswyddau eraill; a

b) Rhaid i 5 diwrnod fod yn ddiwrnodau pan fydd yn ofynnol i'r athro gyflawni dyletswyddau eraill yn unig.

Mae gan staff eraill a gyflogir i weithio mewn ysgolion, fel staff cymorth, staff arlwygo neu lanhawyr delerau ac amodau gwaith gwahanol.

2. Camau gweithredu Llywodraeth Cymru

Ym mis Rhagfyr 2017, penododd Llywodraeth Cymru yr Athro Mick Waters i gadeirio panel i gynnal adolygiad annibynnol o Gyflog ac Amodau Athrawon

Ysgol. Roedd yr Adroddiad a ddeilliodd o'r adolygiad, sef **Addysgu, proffesiwn gwerthfawr** (Medi 2108) yn cynnwys argymhelliad:

Dylid sefydlu Comisiwn i 'Ail-greu addysg yng Nghymru'. Dylai'r comisiwn hwn gael ei sefydlu ar unwaith a dylai gynnal ymchwiliad, gwaith ymchwil ac ymgynghoriad eang gyda'r nod o gyflwyno adroddiad erbyn mis Rhagfyr 2020. Byddai 'Gweledigaeth ar gyfer 2030' yn cynnig cynllun pontio graddol ar gyfer systemau ac arferion a fyddai'n cynnig darpariaeth sy'n addas i'r 21ain ganrif.

Byddai'r comisiwn yn edrych ar sut y byddem yn newid y system ysgolion fel ei bod yn addas i'r bywyd modern a ragwelir yn y dyfodol ar gyfer teuluoedd a chymunedau. A ddylid ailystyried rhythm y flwyddyn ysgol, y patrwm tymhorau a'r gwyliau, siâp y diwrnod ysgol ac ati?

Ar **9 Gorffennaf 2019, mewn Datganiad Ysgrifenedig** cyhoeddodd Kirsty Williams, y Gweinidog Addysg, fod Panel Arbenigol wedi'i benodi, dan arweiniad yr Athro Waters i fwrw ymlaen â cham cyntaf y gwaith hwn. Rôl y Panel Arbenigol yng Ngham 1 oedd ymchwilio ac asesu sut mae addysg yn gweithio i ddisgyblion, eu teuluoedd, athrawon a staff cymorth yng Nghymru, a nodi'r themâu allweddol y mae angen eu hystyried ymhellach.

Roedd adroddiad, a oedd i gael ei gyflwyno erbyn mis Medi 2019, i fod yn sail ar gyfer proses ymchwil ac ymgynghori fanwl a fyddai'n cael ei datblygu ar gyfer Cam 2 y broses. Dywedodd y Gweinidog y byddai comisiwn llawn yn cael ei sefydlu yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Yn ei llythyr at y Pwyllgor, dywedodd y Gweinidog fod y gwaith hwn wedi ei 'atal', o ganlyniad i faterion yn ymwneud â'r pandemig Covid-19.

3. Y sefyllfa yn Lloegr

Yn Lloegr, rhaid i ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol agor am o leiaf 380 sesiwn (190 diwrnod) yn ystod blwyddyn ysgol. Rhaid i'r flwyddyn ysgol ddechrau ar ôl mis Gorffennaf. Cyflogwyr ysgol sy'n pennu dyddiadau tymor. Yr awdurdod lleol yw'r cyflogwr ar gyfer ysgolion cymunedol, ysgolion gwirfoddol a reolir, ysgolion arbennig cymunedol neu ysgolion meithrin a gynhelir. Ar gyfer ysgolion sefydledig, ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir ac ysgolion arbennig sefydledig, y

cyflogwr yw'r corff llywodraethu. Mae academïau, gan gynnwys ysgolion rhad ac am ddim, yn gosod dyddiadau eu tymhorau eu hunain

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r briffiau hyn o reidrwydd yn cael eu diweddarau na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.